

Transformacja poprzez naukę

Przy Uniwersytecie Śląskim w Katowicach powstanie nowoczesne Interdyscyplinarne Centrum Chemii z dofinansowaniem ze środków unijnych w wysokości 190 mln zł. To jeden z kilku projektów, które zamierza zrealizować uczelnia

O planach związanych z rozwojem Uniwersytetu Śląskiego mówili marszałek Jakub Chelstowski, prezydent Katowic Marcin Krupa oraz rektor uczelni, prof. Ryszard Koziołek.

„Przed nami proces transformacji regionu, który musi być oparty na nauce i sektorze akademickim. Zrealizujemy z Uniwersytetem Śląskim trzy projekty o łącznej wartości 214 mln zł, w tym Śląskie Interdyscyplinarne Centrum Chemii o wartości prawie 190 mln zł. Środki unijne pozwalają nam zmieniać region, bo udana transformacja to nie tylko nowa infrastruktura, drogi, OZE ale także inwestycje w edukację i nowe technologie, a te powstają w prężnych ośrodkach naukowych, z wykorzystaniem innowacyjnych narzędzi. Wierzę, że ta inwestycja zapoczątkuje w przyszłości i sprawi, że nasz region będzie atrakcyjnym miejscem do życia, pracy i nauki” – podkreślał marszałek Jakub Chelstowski.

„Śląskie Interdyscyplinarne Centrum Chemii” to jeden spośród trzech projektów Uniwersytetu Śląskiego, znajdujących się na liście przedsięwzięć priorytetowych (o strategicznym znaczeniu dla rozwoju regionu) planowanych do dofinansowania w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021-2027, która obecnie obejmuje 57 przedsięwzięć.

Realizację wszystkich trzech projektów wesprze Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach Działania 10.13. Infrastruktura szkolnictwa wyższego na potrzeby transformacji. Projekty dotyczą budowy, rozbudowy lub modernizacji infrastruktury na potrzeby praktycznej nauki zawodu. Planowane inwestycje będą służyły przede wszystkim prowadzeniu działalności dydaktycznej na kierunkach zgodnych z inteligentnymi lub technologicznymi specjalizacjami regionu.

„Nie istnieje to, co się nie śni. Cieszę się, że te projekty zostaną zrealizowane. To przedsięwzięcia długofalowe, które sprawią, że region naznaczony przez przemysł ciężki zmieni się w okrąg akademicki, przyciągający naukowców i studentów. Wierzę, że nauka będzie kołem zamachowym w rozwoju całego regionu. Ten ośrodek pozwoli również na współpracę z innymi uczelniami, a to zawsze generuje nową energię i nowe projekty badawcze” – mówił rektor Uniwersytetu Śląskiego, prof. Ryszard Koziołek.

Śląskie Interdyscyplinarne Centrum Chemii powstanie w Katowicach w kwartale pomiędzy ulicami: Bankową, Chelkowskiego, Moniuszki i Uniwersytecką. Realizacja projektu jest odpowiedzią na konieczność powiązania kształcenia wyższego z transformacją regionu. W efekcie ma zostać uruchomiony nowy kierunek kształcenia związany z rozwojem specjalistów w branżach zielonej gospodarki. Planowana nazwa nowego kierunku to: „Nowoczesne technologie dla zrównoważonego rozwoju”. W ramach kierunku planowane są specjalizacje: odnawialne źródła energii, zielone technologie: zielona chemia, zielona energia.

Nowy obiekt będzie miał powierzchnię ponad 30 tys. m² i znajdą się w nim pomieszczenia dydaktyczne, laboratoria, pracownie komputerowe i badawcze. Budynek będzie charakteryzował się zielonymi dachami i zazielenieniem terenu (rabaty, zieleńce, ogrody deszczowe). Elewacja budynku ma nawiązywać do górniczej przeszłości regionu. Realizacja projektu jest elementem składowym większej koncepcji uczelni, jaką jest uruchomienie Zielonej Strefy Nauki - przedsięwzięcia wychodzącego naprzeciw potrzebom wynikającym z przeprowadzanej Sprawiedliwej Transformacji, które przyczyni się do łagodzenia jej skutków w trzech obszarach: gospodarczym, społecznym i środowiskowym. Zielona Strefa Nauki będzie kontynuacją i rozwinięciem katowickiej Strefy Kultury.

Wartość inwestycji wyniesie ok. 251,2 mln zł, z czego ok. 189,9 mln zł pokryje dofinansowanie z UE w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. Projekt ma zostać zrealizowany do końca 2027 roku.

„Ta inwestycja to krok w przyszłość. Nauka jest elementem prorozwojowym dla miasta i regionu, a środki w nią zainwestowane zwracają się wielokrotnie. W Europie dostrzeżono Katowice i region, a także potencjał naszych uczelni wyższych, przyznając nam tytuł Europejskiego Miasta Nauki i warto tę szansę wykorzystać, z korzyścią dla środowiska akademickiego, ale i mieszkańców” – mówił prezydent Katowic, Marcin Krupa.

Wszystkie inwestycje priorytetowe zostaną zrealizowane w procedurze niekonkurencyjnej, a więc z zabezpieczoną kwotą dofinansowania.

Na pozostałe dwa projekty niekonkurencyjne wpisane do kontraktu programowego trwają obecnie nabory wniosków:

- „Centrum Biotechnologii i Bioróżnorodności (CBB)” – dofinansowanie ok. 134,8 mln zł z FST,
- „SPIN-ART - Centrum Edukacji Artystycznej i Kulturalnej UŚ” – dofinansowanie ok. mln euro z FST.

Uniwersytet Śląski otrzymał również blisko 1,6 mln zł na realizację projektu pn. Uniwersytet dla klimatu. Instalacje fotowoltaiczne jako element ograniczający emisję gazów cieplarnianych do atmosfery”.

W ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji Uniwersytet Śląski będzie realizował również projekty wybrane w naborach ogłaszanych w trybie konkurencyjnym, w ramach Działania 10.25. Rozwój kształcenia wyższego zgodnie z potrzebami zielonej gospodarki.

Dotychczas zostały wybrane do dofinansowania 3 projekty złożone przez Uniwersytet Śląski, dofinansowane łącznie na ok. 23 mln zł z FST.

- „UŚ transition - Potencjał Uniwersytetu Śląskiego podstawą Sprawiedliwej Transformacji regionu”

- Dofinansowanie: ok. 16,7 mln zł
- Projekt jest inicjatywą ogólnouczelnianą, której celem jest wzmocnienie potencjału Uniwersytetu Śląskiego poprzez udzielenie wsparcia indywidualnego osobom stanowiącym społeczność akademicką, wzmocnienie współpracy uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz kreowanie rozwoju nowych kierunków związanych ze sztuczną inteligencją, technologią VR, cyberbezpieczeństwem, zieloną chemią i energetyką, biotechnologią oraz szeroko rozumianą ochroną środowiska.
- W projekcie weźmie udział 1055 osób, w tym 465 nauczycieli i nauczycielek akademickich, 35 pracowników i pracownic administracji, 420 studentów i studentek oraz 135 doktorantów i doktorantek.

- „Informatyka kwantowa i chemia na rzecz zielonej przyszłości – Uniwersytet Śląski w Katowicach wspiera studentów i uczniów szkół ponadpodstawowych”

- Dofinansowanie: ok. 2,8 mln zł
- Celem projektu jest wsparcie uczniów i uczennic szkół ponadpodstawowych poprzez realizację warsztatów praktycznych z zakresu STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics), tj. sztucznej inteligencji (SI), informatyki kwantowej, matematyki, chemii podnoszących kompetencje oraz podniesienie atrakcyjności UŚ w zakresie zielonej i cyfrowej gospodarki poprzez wyposażenie laboratoriów UŚ i realizację staży przez studentów i studentki kształcących się na Wydziale Nauk Ścisłych i Technicznych.
- W projekcie weźmie udział 445 osób, w tym 430 uczniów i uczennic 7 szkół ponadpodstawowych i 15 studentów i studentek Uczelni.

- „Transformersi w szkołach - Edukacja na rzecz zielonej transformacji i zachowania kultury górniczej w regionie”

- Dofinansowanie: ok. 3,4 mln zł
- Celem projektu jest podniesienie kompetencji uczennic i uczniów szkół ponadpodstawowych oraz przygotowanie ich do podjęcia studiów na kierunkach związanych z zieloną transformacją.
- W projekcie weźmie udział 1160 uczniów i uczennic z 11 szkół ponadpodstawowych w Katowicach, Knurówie, Mysłowicach, Rudzie Śląskiej, Rybniku, Sosnowcu, Wodzisławiu Śląskim i Zabrze.

